

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE 2020-2024

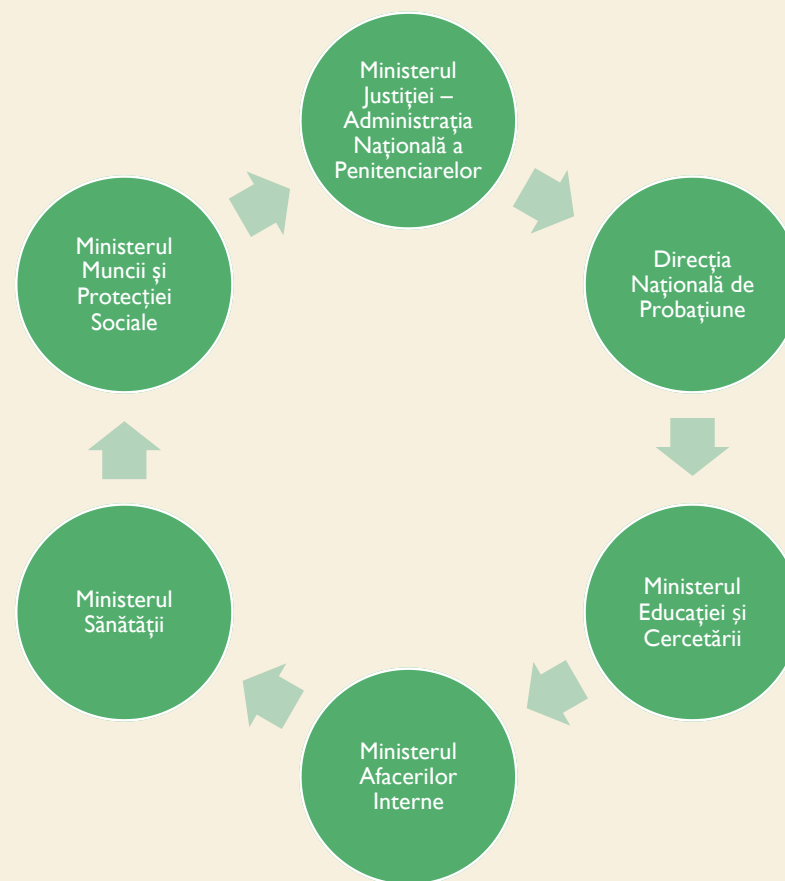
**TEMA I: STRATEGIA DE REINTEGRARE: ASPECTE
DE INTERES GENERAL**

APROBARE

Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate
2020 – 2024 a fost aprobată prin

Hotărârea de Guvern nr. 430/2020, din 11 iunie 2020

INSTITUȚII IMPLICATE ÎN IMPLEMENTAREA STRATEGIEI (6)

OBIECTIVE

1

- Operaționalizarea principiilor anterior promovate, prin Hotărârea Guvernului nr. 389/2015, respectiv: continuum de servicii și asistență individualizată, sistematică, adaptată nevoilor, cu adresabilitate pentru categoria persoanelor care au fost sancționate penal.

2

- Ajustarea politicilor promovate în domeniul execuțional-penal, prin raportare la bunele practici identificate în context european și luând în considerare evoluția serviciilor sociale și educaționale, existente în plan național.
- Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 389/2015 a fost identificat mecanismul de acțiune și interacțiune necesar pentru instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale, care au vocația de a activa în etapele succesive ale procesului de reintegrare socială a persoanelor sancționate penal. Scopul actualului demers strategic vizează eficientizarea politicilor penale și prevenirea marginalizării persoanelor care au executat pedepse sau măsuri privative de libertate, prin creșterea gradului de implicare socială și responsabilizarea comunității. Deplasarea accentului dinspre asistarea persoanei, pe timpul detenției (și, implicit, îmbunătățirea calității serviciilor puse la dispoziția acesteia, în perioada șederii în penitenciar), spre reabilitarea socială, prin instrumente care susțin asumarea unui mod de viață autonom și facilitarea accesului la serviciile de suport din comunitate, constituie fundamentul direcțiilor de acțiune emergente actualei Strategii.

3

- Obiectivarea funcției educațional-reintegrative a instituției penitenciare, dar și a celorlalte instituții publice cu rol în facilitarea reinsertiei sociale a persoanelor care au săvârșit infracțiuni
- Realizarea demersurilor recuperative, la parametri optimi, constituie o premisă esențială a reușitei intervenției de tip social și este condiționată de eforturile de promovare a unor modalități standardizate și integrate de suport, în parteneriat interinstituțional.

4

- implicarea responsabilă, printr-o acțiune convergentă a instituțiilor și organizațiilor neguvernamentale cu rol în asistența persoanelor private de libertate, în etapele succesive reintegrării sociale, ca parteneri instituționali.

VIZIUNE

Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate va asigura implementarea coerentă a politicilor publice care răspund nevoilor de reintegrare socială a persoanelor care au executat pedepse sau măsuri private de libertate, contribuind la siguranța comunității.

MISIUNE

Stimularea implicării și armonizarea demersurilor organizate de către actorii sociali (instituții, autorități publice centrale și locale, culte, organizații ale societății civile) care au/pot avea un rol în responsabilizarea și reintegrarea în societate, încă din timpul detenției, a persoanelor care au executat pedepse sau măsuri privative de libertate.

În acest context, au fost menținute, în linii generale, cele trei direcții strategice de acțiune promovate prin exercițiul 2015 - 2019, ce vor fi concretizate în perioada 2020 - 2024 prin obiective specifice, activități prevăzute cu responsabili, termene și indicatori de rezultat, după cum urmează în slide-urile de mai jos.

OBIECTIVUL I: DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE ȘI INTERINSTITUȚIONALE ÎN DOMENIUL REINTEGRĂRII SOCIALE A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

Demersurile de sprijinire a persoanelor private de libertate, în vederea susținerii reintegrării în comunitate și pentru prevenirea riscului de excluziune socială, reprezintă o categorie de activități complexe și dificile, care reclamă o pregătire și o abordare specifică și inovativă din partea personalului specializat. De asemenea, eficiența utilizării resurselor și îmbunătățirea climatului organizațional contribuie, în mod direct, la creșterea calității rezultatelor obținute în plan local sau sistemic privind reintegrarea socială a persoanelor sancționate penal.

Consecutiv acestora, se impune nevoia acționării în sens unitar și dezvoltarea unor politici instituționale, care să faciliteze procesul de reintegrare socială.

- Prin acest obiectiv, se urmăresc:
  - formarea și perfecționarea profesională a personalului cu atribuții în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate;
  - dezvoltarea infrastructurii instituțiilor cu atribuții în domeniul reintegrării sociale;
  - analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ pentru asigurarea continuității serviciilor acordate persoanelor private de libertate;
  - implementarea, revizuirea și completarea Manualului de proceduri interinstituționale, referitoare la implicarea și colaborarea instituțiilor și autorităților administrației publice centrale și ale administrației publice locale în procesul de reintegrare socială.
- Rezultatul așteptat constă în asigurarea cadrului normativ și organizatoric-funcțional necesar abordării interinstituționale a procesului de reintegrare socială a persoanelor private de libertate.

ACTIVITĂȚI PREVĂZUTE ÎN PRIMUL AN DE IMPLEMENTARE SAU PERIODIC

OBIECTIVUL STRATEGIC I

Activitatea I.1.1. Continuarea implementării programului comun de formare și de perfecționare profesională a personalului cu atribuții în domeniul reintegrării sociale

Indicator de rezultat:

- nr. specialiști care urmează programele/nr. specialiști care au fost identificați cu nevoile de formare și perfecționare profesională
- nr. specialiști care au absolvit programul/nr. specialiști participanți

Activitatea I.1.4. Participarea, în cadrul unor întâlniri comune organizate la nivel local/regional, de către unitățile din sistemul penitenciar, în vederea diseminării modelelor profesionale de bună practică în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate

Indicator de rezultat:

- o întâlnire la nivel local/regional, în fiecare an de implementare

Activitatea I.2.1. Continuarea asigurării resurselor necesare, în vederea desfășurării eficiente a activităților

Indicator de rezultat:

- nr. funcții ocupate/nr. funcții prevăzute în state
- nr. spații nou identificate/nr. spații necesare
- nr. spații amenajate/nr. spații care necesită îmbunătățirea amenajării

Activitatea I.3.1. Actualizarea bazei comune de acte normative, în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate

Indicator de rezultat:

- bază comună de acte normative în domeniul reintegrării sociale, actualizată

OBIECTIVUL STRATEGIC II: CREȘTEREA EFICIENȚEI ȘI EFICACITĂȚII INTERVENȚIEI SPECIALIZATE DERULATE ÎN PERIOADA DE EXECUTARE A SANȚIUNILOR PRIVATIVE DE LIBERTATE

Realizarea demersurilor recuperative destinate persoanelor private de libertate aflate în custodia sistemului penitenciar, la parametrii optimi, constituie o premisă esențială a reușitei intervenției de tip social, pentru facilitarea reintegrării sociale și prevenirea recidivei. Scopul măsurilor preventive și funcția formativă a măsurilor educative și a pedepselor sau măsurilor privative de libertate se evidențiază ca prioritară și contribuie semnificativ la creșterea siguranței comunitare.

- Prin acest obiectiv se urmăresc:
  - optimizarea intervenției recuperative adresate persoanelor private de libertate;
  - stimularea accesului persoanelor private de libertate la activități de instruire școlară și formare profesională, în acord cu cerințele pieței muncii;
  - sensibilizarea comunității cu privire la problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și prevenirea infracționalității;
  - dezvoltarea și consolidarea de parteneriate, în vederea facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au executat pedepse sau măsuri privative de libertate.
- Rezultatul așteptat constă în punerea la dispoziția persoanelor private de libertate a instrumentelor necesare pentru asumarea unui mod de viață autonom și facilitarea accesului la serviciile de suport din comunitate.

ACTIVITĂȚI PREVĂZUTE ÎN PRIMUL AN DE IMPLEMENTARE SAU PERIODIC

OBIECTIVUL STRATEGIC II

Activitatea II.2.4. Dezvoltarea cadrului legislativ pentru asigurarea condițiilor necesare evaluării și certificării competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale

Indicator de rezultat:

- propuneri dezvoltare cadru legislativ

Activitatea II.2.5. Asigurarea cadrului legal pentru accesarea unor surse de finanțare de la bugetul de stat, în scopul facilitării reintegrării sociale a persoanelor private de libertate (Program de Interes Național)

Indicator de rezultat:

- propuneri de intervenție legislativă pentru dezvoltarea de programe de interes național

Activitatea II.3.1. Continuarea implementării unor programe/proiecte/campanii de prevenire a criminalității

Indicator de rezultat:

- nr. parteneri implicați
- nr. programe/proiecte/campanii organizate
- nr. beneficiari
- nr. apariții în mass-media/nr. comunicate de presă elaborate/proiect

Activitatea II.3.3. Organizarea unor întâlniri între persoanele private de libertate și potențiali angajatori, burse ale locurilor de muncă, pentru facilitarea reinsertiei pe piața forței de muncă

Indicator de rezultat:

- nr. întâlniri, burse ale locurilor de muncă organizate
- nr. persoane selectate în vederea încadrării în muncă

Activitatea II.4.1. Actualizarea bazei comune de protocoale de colaborare, încheiate în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate

Indicator de rezultat:

- bază comună de protocoale

OBIECTIVUL STRATEGIC III: FACILITAREA ASISTENȚEI POSTDETENȚIE LA NIVEL SISTEMIC

Dezvoltarea unor servicii de suport social, disponibile în plan local, pentru beneficiarii direcți (persoane revenite în comunitate după executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertate) este în măsură să contribuie la finalitatea demersurilor integrative, care vizează creșterea gradului de siguranță a comunității și prevenirea recidivei. Pentru aceasta, este necesară mobilizarea autorităților administrațiilor publice locale, în procesul de reintegrare socială a persoanelor care au fost sancționate penal, și responsabilizarea comunității, în raport cu nevoile de suport și asistență ale persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile (din care fac parte persoanele care execută o pedeapsă/măsură privativă de libertate).

- Prin acest obiectiv se urmărește:
  - asigurarea continuității intervenției destinate persoanelor care au executat pedepse sau măsuri privative de libertate, prin preluarea cazurilor și acordarea asistenței necesare în perioada postdetenție.
  - Rezultatul așteptat constă în asigurarea cadrului organizatoric-funcțional pentru susținerea persoanelor private de libertate, în perioada postdetenție, în vederea prevenirii recidivei.

ACTIVITĂȚI PREVĂZUTE ÎN PRIMUL AN DE IMPLEMENTARE SAU PERIODIC

OBIECTIVUL STRATEGIC III

**Activitatea III.1.1.
Elaborarea unei proceduri-cadru/metodologie privind asistarea post-detenție**

Indicator de rezultat:

- proiect de act normativ pentru aprobarea procedurii-cadru/metodologiei privind asistarea post-detenție

**Activitatea III.1.4.
Certificarea competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale ale persoanelor puse în libertate din detenție**

Indicator de rezultat:

- nr. persoane certificate

VALORI ȘI PRINCIPII GENERALE

Solidaritatea socială

întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile;

Abordarea particularizată

măsurile de reintegrare socială trebuie adaptate situației de viață a fiecărei persoane;

Responsabilizarea individuală

persoana privată de libertate participă, în mod activ, la procesul de reintegrare socială;

Parteneriatul

autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare reintegrării în societate a persoanelor care au executat pedepse sau măsuri privative de libertate, contribuind astfel la siguranța comunității;

Proximitatea

serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului la acestea;

Eficacitatea

utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și obținerea celui mai bun rezultat, în raport cu efectul proiectat;

Eficiența

utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;

VALORI ȘI PRINCIPII GENERALE

Participarea și transparența

toate părțile implicate contribuie, în mod efectiv, la implementarea Strategiei. Societatea civilă este informată cu privire la procesul de implementare;

Principiul continuității și coordonării

actualizarea politicilor curente la nivel sectorial, dar și coordonarea cu alte inițiative;

principiul cooperării, coerenței și multidisciplinarității

cooperarea partenerilor instituționali, conform responsabilităților prevăzute în etape succesive ale procesului de reintegrare socială, asigurându-se, în acest fel, o abordare coerentă și multidisciplinară în concretizarea activităților subscrise obiectivelor asumate;

Principiul respectării drepturilor persoanelor private de libertate și a confidențialității datelor personale

partenerii instituționali asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor private de libertate, cu exigența păstrării confidențialității datelor personale;

Principiul promovării egalității de șanse în accesul la măsurile promovate pentru facilitarea reintegrării sociale

asigurarea condițiilor pentru accesarea demersurilor recuperative și a măsurilor promovate, de către fiecare persoană privată de libertate, în raport cu nevoile individuale specifice;

Principiul sustenabilității activităților

dezvoltarea unui sistem integrat, coerent și durabil de servicii de asistență postdetenție la nivelul comunității.

MONITORIZARE, EVALUARE, REVIZUIRE

Instrumentul prin care se asigură implementarea Strategiei este Planul național de implementare a Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, care conține obiectivele strategice, obiectivele specifice, activitățile, termenele de realizare, responsabilii, resursele și indicatorii de rezultat.

Monitorizarea și raportarea implementării Strategiei se realizează de către Comitet, în conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare, în baza Planului național de implementare. Prin monitorizare se urmărește analiza periodică a gradului de atingere a obiectivelor stabilite în prezenta Strategie, care se reflectă în Raportul anual de monitorizare. Prefecturile vor asigura coordonarea și vor contribui la monitorizarea activităților prevăzute la Obiectivul strategic III. Facilitarea asistenței postdetenție la nivel sistemic, în considerarea imperativului de a cointeresa instituțiile și autoritățile publice locale în demersurile de reintegrare socială a persoanelor private de libertate.

Prin evaluarea Strategiei se urmărește impactul produs de atingerea obiectivelor stabilite. Rezultatul activității de evaluare se concretizează sub forma Rapoartelor de monitorizare - documente evaluative intermediare, întocmite cu frecvență anuală. La încheierea perioadei de implementare, este elaborat un Raport de evaluare finală, care va sta la baza formulării unor propuneri pentru consolidarea cadrului de reglementare și organizatoric-funcțional, instituit prin prezenta Strategie.

Prin revizuirea Strategiei, în funcție de influențele factorilor interni și externi, se urmărește adaptarea continuă a obiectivelor, activităților și resurselor pentru atingerea impactului așteptat. Deciziile de revizuire sunt formulate în consecința analizării informațiilor incluse în Rapoartele anuale de monitorizare și agreate în plenul Comitetului.

Pentru concretizarea obiectivelor și activităților prevăzute în prezenta Strategie, fiecare instituție și autoritate a administrației publice centrale și locale, responsabilă, asigură transpunerea acestora în documentele proprii de planificare a activității.